

**KONFERENCIA O PRISTÚPENÍ  
K EURÓPSKEJ ÚNII  
– ČIERNA HORA –**

**V Bruseli 10. júla 2026  
(OR. en)**

**AD 54/26**

**LIMITE**

**CONF-ME 18**

**DOKUMENT O PRISTÚPENÍ**

---

Predmet: SPOLOČNÉ STANOVISKO EURÓPSKEJ ÚNIE  
– kapitola 8: Politika hospodárskej súťaže

---

## SPOLOČNÉ STANOVISKO EURÓPSKEJ ÚNIE

### Rokovacia kapitola 8: Politika hospodárskej súťaže

Toto stanovisko Európskej únie vychádza zo všeobecného stanoviska pre konferenciu o pristúpení Čiernej Hory (AD 23/12 CONF-ME 2) a podlieha rokovacím zásadám, ktoré v ňom boli schválené, a to najmä týmito:

- názory strán na niektorú z kapitol rokovaní nijako neovplyvňujú stanovisko, ktoré sa môže zaujať k iným kapitolám,
- dohody – aj čiastočné – dosiahnuté počas rokovaní o kapitolách, ktoré sa postupne skúmajú, nemožno do dosiahnutia celkovej dohody považovať za konečné,
- stanovisko podlieha aj požiadavkám stanoveným v bodoch 24, 28, 41 a 44 rokovacieho rámca.

EÚ nabáda Čiernu Horu, aby pokračovala v procese zosúladovania s *acquis* EÚ – pričom poznamenáva, že pred pristúpením môže nadobudnúť účinnosť ďalšie *acquis*, aby zabezpečila jeho účinné vykonávanie a presadzovanie a aby už pred pristúpením vypracovala politiky a nástroje čo najviac podobné politikám a nástrojom EÚ.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora vo svojich rokovacích pozíciách AD 8/19 CONF-ME 1 a AD 14/26 CONF-ME 11 akceptuje *acquis* v rámci kapitoly 8 v podobe, v akej bolo účinné k 1. aprílu 2026, a že do dňa svojho pristúpenia k Európskej únii ho bude pripravená vykonávať.

## Protimonopolná kontrola a zlúčenia alebo splynutia

Pokiaľ ide o legislatívny rámec Čiernej Hory, EÚ sa domnieva, že vďaka novému zákonu o ochrane hospodárskej súťaže prijatému v roku 2026 a vykonávacím právnym predpisom Čierna Hora dosahuje súlad s článkami 101, 102 a 106 ZFEÚ, nariadením Rady (ES) č. 1/2003, smernicou (EÚ) 2019/1 a iným *acquis* v oblasti protimonopolnej kontroly a zlúčení alebo splynutí. Zákon o postupoch náhrady škody spôsobenej porušením hospodárskej súťaže na trhu prijatý v roku 2026 je taktiež zosúladený so smernicou 2014/104/EÚ. Ďalšie zosúladovanie s uplatniteľným *acquis* týkajúcim sa nástrojov v oblasti protimonopolnej kontroly a zlúčení alebo splynutí sa zabezpečuje prijímaním rôznych sekundárnych legislatívnych aktov podľa zákona o ochrane hospodárskej súťaže. EÚ konštatuje, že v novom zákone o ochrane hospodárskej súťaže sa v súlade s *acquis* EÚ v oblasti ochrany hospodárskej súťaže ustupuje od rozhodovacieho systému Agentúry na ochranu hospodárskej súťaže v oblasti žiadostí o individuálne výnimky. Týmto zákonom sa uvedenej agentúre tiež poskytujú dostatočné právomoci na to, aby mohla požadovať ukončenie porušovania právnych predpisov, ukladať predbežné opatrenia a prijímať záväzky; agentúra má tiež právo ukladať pravidelné sankcie a navrhovať priestupkovému súdu výšku pokút. Čierna Hora musí naďalej sledovať vývoj *acquis* a zodpovedajúcim spôsobom zabezpečiť včasné zosúladenie s ním a takisto prispôbovať svoje právne predpisy, napr. v prípade ustanovení, ktoré možno vykonať až po pristúpení k EÚ (napr. ustanovenia o cezhraničnej spolupráci podľa smernice (EÚ) 2019/1).

EÚ konštatuje, že v priebehu rokov sa posilnila kapacita priestupkových súdov a že sa postupne dosiahli výsledky, pokiaľ ide o účinné a efektívne súdne vyšetrovania v spolupráci s Agentúrou na ochranu hospodárskej súťaže a opatrenia nadväzujúce na zistené nezrovnalosti, okrem iného aj ukladaním odrádzajúcich sankcií vo vhodných prípadoch.

EÚ konštatuje, že príslušné orgány v oblasti politiky hospodárskej súťaže, najmä Agentúra na ochranu hospodárskej súťaže, majú dostatočné administratívne kapacity, ktorých práca sa opiera o zvyšujúci sa ročný rozpočet danej agentúry. EÚ víta rozhodné opatrenia Čiernej Hory v tejto oblasti, najmä nábor a odbornú prípravu väčšieho počtu pracovníkov poverených prípadmi. EÚ si všíma prijatie akčného plánu na posilnenie administratívnych kapacít v rokovacej kapitole 8, ktorým sa vytvára kvalitný plán ďalšieho náboru potrebného personálu Agentúry na ochranu hospodárskej súťaže a príslušných ministerstiev, ako aj intenzívnejšie záväzky v oblasti odbornej prípravy a rozpočtových zdrojov ku dňu pristúpenia. Okrem toho EÚ víta zavedený systém odbornej prípravy sudcov, ktorá prebieha aj v spolupráci s Čiernohorským centrom pre odbornú prípravu v súdnictve a prokuratúre.

### **Štátna pomoc**

Pokiaľ ide o legislatívny rámec Čiernej Hory pre štátnu pomoc, EÚ sa domnieva, že zákon o kontrole štátnej pomoci prijatý v roku 2025 a príslušné sekundárne právne predpisy sú v súlade s článkami 107 a 108 ZFEÚ a príslušným *acquis* EÚ v oblasti štátnej pomoci. Uvedeným zákonom získava zosúladenie s *acquis* v oblasti štátnej pomoci riadne právne postavenie, a to aj pokiaľ ide o súbor pravidiel týkajúci sa zoznamu pravidiel štátnej pomoci. Podobne ako v prípade protimonopolnej kontroly a zlúčení alebo splynutí, aj v oblasti štátnej pomoci musí Čierna Hora naďalej sledovať vývoj *acquis* a zabezpečiť včasné zosúladenie a ďalšie prispôbenie svojich právnych predpisov.

EÚ konštatuje, že zákonom o ochrane hospodárskej súťaže sa rozširuje mandát Agentúry na ochranu hospodárskej súťaže o kontrolu štátnej pomoci, čím sa ustanovuje operačná nezávislosť orgánu pre štátnu pomoc.

EÚ víta, že Čierna Hora posilnila administratívne kapacity uvedenej agentúry v oblasti kontroly štátnej pomoci, najmä náborom väčšieho počtu pracovníkov poverených prípadmi. EÚ konštatuje, že v oblasti presadzovania práva sa postupne dosahujú výsledky, pričom sa kladie dôraz na oznámenia a kontroly *ex ante*, čo poukazuje na postupné zlepšovanie systému kontroly štátnej pomoci a dobrú informovanosť ústredných aj miestnych orgánov o poskytovateľoch štátnej pomoci. EÚ tiež víta, že Agentúra na ochranu hospodárskej súťaže organizuje širokú škálu činností na zvýšenie povedomia poskytovateľov štátnej pomoci a podnikov a zároveň sa usiluje osloviť univerzitné fakulty v oblasti práva, ekonomiky a politológie v súvislosti s témami hospodárskej súťaže a štátnej pomoci.

EÚ tiež víta zavedený a fungujúci systém *ex ante* kontroly a *ex post* monitorovania štátnej pomoci v Čiernej Hore. EÚ podotýka, že príslušný orgán – Agentúra na ochranu hospodárskej súťaže, môže posudzovať zlučiteľnosť opatrení pomoci v zložitých prípadoch a v prípade potreby môže nariadiť vymáhanie neoprávnenej pomoci. EÚ berie na vedomie, že výsledky Čiernej Hory týkajúce sa presadzovania práva v tejto oblasti sa postupne zlepšili a sú celkovo uspokojivé, pričom Čiernu Horu vyzýva, aby vo svojom úsilí nepoľavovala a naďalej sa v tejto oblasti zlepšovala a dosahovala výsledky.

Pokiaľ ide o konkrétne **vyšetrovania v oblasti štátnej pomoci** týkajúce sa potenciálne nezlučiteľnej pomoci poskytnutej v **odvetví leteckej dopravy**, najmä spoločnosti Montenegro Airlines, EÚ konštatuje, že v období rokov 2019 až 2024 Čierna Hora vykonala štyri formálne vyšetrovania z úradnej moci zamerané na všetku potenciálnu štátnu pomoc poskytnutú od roku 2012 (vrátane zákona o investíciách do konsolidácie a rozvoja v spoločnosti Montenegro Airlines z roku 2019) a vydala tri rozhodnutia o vymáhaní nezlučiteľnej štátnej pomoci, ktoré sa okrem iného týkali otázok vymáhania v súvislosti s platobnou neschopnosťou. EÚ tiež víta, že Agentúra na ochranu hospodárskej súťaže začala iniciatívne prijímať ďalšie opatrenia nad rámec pôvodnej žiadosti v rámci záverečného kritéria, napr. čo sa týka prešetrenia otázky hospodárskej (dis)kontinuity medzi spoločnosťou Montenegro Airlines a novým vnútroštátnym dopravcom ToMontenegro a možnej štátnej pomoci poskytnutej druhému menovanému dopravcovi. EÚ sa domnieva, že uvedená agentúra prostredníctvom uvedených vyšetrovaní z úradnej moci iniciovala potrebné vyšetrovania a procesné kroky požadované v tomto prípade. Hoci EÚ berie na vedomie, že konkurzné konania na obchodnom súde môžu trvať dlho, vyzýva Čiernu Horu, aby každých šesť mesiacov podávala správu o akomkoľvek vývoji, ktorý by mohol viesť k účinnému vymáhaniu nezlučiteľnej štátnej pomoci v uvedenom prípade, ako aj o plnohodnotnom posúdení týkajúcom sa hospodárskej (dis)kontinuity medzi spoločnosťou Montenegro Airlines a novým vnútroštátnym dopravcom ToMontenegro vrátane možnej štátnej pomoci poskytnutej druhému menovanému dopravcovi.

Pokiaľ ide o prípad týkajúci sa hlinikárstva, konkrétne spoločnosti Kombinat Aluminijuma Podgorica (KAP), EÚ konštatuje, že aktíva prevzali v roku 2014 spoločnosti „Politropus Alternative“ d.o.o., Tivat a „Uniprom“ d.o.o. Nikšić. Komisia pre štátnu pomoc dospela vo svojom rozhodnutí z 11. marca 2016 k záveru, že medzi KAP a novými vlastníkami jej aktív neexistuje žiadna hospodárska kontinuita. Spoločnosť Uniprom naďalej prevádzkovala v menšom rozsahu taviareň hliníka, ale v decembri 2021 prakticky ukončila jej činnosť. EÚ berie na vedomie výsledok príslušného posúdenia Komisie pre štátnu pomoc, podľa ktorého Uniprom nezískal nezlučiteľnú štátnu pomoc.

Pokiaľ ide o prípad týkajúci sa dopravnej infraštruktúry, najmä diaľnice Bar – Boljare, EÚ berie na vedomie závery Agentúry na ochranu hospodárskej súťaže, ktorá nezistila nezlučiteľnú štátnu pomoc pri financovaní výstavby úseku Smokovac – Mateševo a jeho komerčného využívania, ani výstavby úseku Mateševo – Andrijevića, najmä vo vzťahu k štátnej spoločnosti Monteput.

Pokiaľ ide o celkové presadzovanie predpisov, EÚ víta dosiahnuté výsledky uvedenej agentúry v oblasti identifikácie a vyšetrovania prípadov možnej nezlučiteľnej pomoci a následných opatrení v súvislosti s jej vymáhaním. EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby zlučiteľnú aj nezlučiteľnú štátnu pomoc naďalej riadne zaznamenávala v príslušných registroch štátnej pomoci a vo výročných správach o štátnej pomoci.

Pokiaľ ide o štátnu pomoc v odvetviach poľnohospodárstva a rybárstva, EÚ odkazuje na spoločné pozície Európskej únie k uzavretiu kapitoly 11: Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (AD 22/25 CONF-ME 9/25) a kapitole 13: rybárstvo (AD 21/25 CONF-ME 8/25).

Pokiaľ ide o pomoc, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly, EÚ pripomína, že v súlade s článkom 108 ods. 1 ZFEÚ podliehajú existujúce opatrenia pomoci postupu preskúmania, na základe ktorého môže Komisia v spolupráci s členským štátom navrhnúť zmeny existujúceho opatrenia pomoci, ak je to vhodné na zabezpečenie zlučiteľnosti s vnútorným trhom.

Ak bude Čierna Hora chcieť, aby sa opatrenia pomoci, ktoré nadobudli účinnosť pred dátumom pristúpenia a budú sa uplatňovať aj po tomto dátume, považovali za existujúcu pomoc v zmysle článku 108 ods. 1 ZFEÚ, EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby zostavila zoznam takýchto opatrení pomoci, ktoré Agentúra na ochranu hospodárskej súťaže považuje za zlučiteľné s *acquis*, a aby ho zaslala Komisii na preskúmanie.

Prostredníctvom uvedeného zoznamu je potrebné predložiť tieto informácie v príslušnom nahlasovacom formáte, ktorý poskytuje Komisia:

- všetky opatrenia pomoci (schémy pomoci aj individuálna pomoc): i) ktoré nadobudli účinnosť pred pristúpením a budú sa uplatňovať po pristúpení; ii) ktoré posúdila Agentúra na ochranu hospodárskej súťaže; a iii) ktoré Agentúra na ochranu hospodárskej súťaže vyhodnotila ako zlučiteľné s *acquis*,
- všetky informácie nevyhnutné na to, aby Komisia mohla posúdiť zlučiteľnosť opatrení pomoci uvedených na zozname.

Uvedený zoznam by sa mal do dátumu pristúpenia pravidelne aktualizovať.

Pomoc uvedená na zozname, v súvislosti s ktorou Komisia po preskúmaní neuviedla závažné pochybnosti týkajúce sa zlučiteľnosti, sa bude po dni pristúpenia považovať za existujúcu pomoc.

EÚ informuje Čiernu Horu, že opatrenia pomoci, ktoré nadobudli účinnosť viac než desať rokov pred dátumom pristúpenia, sa budú v každom prípade považovať za existujúcu pomoc.

Odkaz na zoznam existujúcej pomoci a na postup jeho zostavenia (takzvaný „mechanizmus existujúcej pomoci“) sa zahrnie do zmluvy o pristúpení.

Všetky opatrenia štátnej pomoci, ktoré sa budú stále uplatňovať po dni pristúpenia a ktoré neboli v rámci opísaného postupu identifikované ako existujúca pomoc, sa budú po pristúpení považovať za novú pomoc. Takéto nové opatrenia pomoci sa po pristúpení budú môcť uplatňovať pod podmienkou, že Čierna Hora ich oznámi podľa článku 108 ZFEÚ a Komisia dospeje k záveru, že dané opatrenia pomoci sú zlučiteľné s vnútorným trhom.

### **Liberalizácia**

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora nemá žiadne štátne monopoly obchodnej povahy v zmysle článku 37 ZFEÚ a že zákon o ochrane hospodárskej súťaže a zákon o kontrole štátnej pomoci sa vzťahujú na verejnoprávne podniky alebo podniky s osobitnými alebo výlučnými právami s výnimkou prípadov, keď by ich uplatňovanie bránilo vykonávaniu činností všeobecného hospodárskeho záujmu, ako aj na podniky, ktoré sú poverené v súlade s článkom 106 ZFEÚ.

EÚ konštatuje, že splnenie uvedených prvkov zodpovedá požiadavkám záverečného kritéria uvedeného v dokumente AD 2/20 CONF-ME 1.

\* \* \*

EÚ na základe uvedených skutočností konštatuje, že v tejto fáze nie sú potrebné ďalšie rokovania o tejto kapitole.

Monitorovanie záväzkov Čiernej Hory a pokroku v zosúladiovaní s *acquis* a v jeho vykonávaní bude pokračovať až do pristúpenia Čiernej Hory. EÚ zdôrazňuje, že bude venovať osobitnú pozornosť monitorovaniu všetkých uvedených špecifických otázok s cieľom zabezpečiť, aby Čierna Hora v rámci tejto kapitoly plne zosúladiła svoje právne predpisy s *acquis* a aby vybudovala administratívne kapacity na jeho účinné vykonávanie a presadzovanie. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať prepojeniu medzi touto kapitolou a ostatnými rokovacími kapitolami. Záverečné posúdenie súladu právnych predpisov Čiernej Hory s *acquis*, jeho vykonávania a splnenia záverečných kritérií bude možné vykonať až v neskoršej fáze rokovaní. EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby okrem informácií, ktoré môže EÚ požadovať na účely rokovaní o tejto kapitole a ktoré sa majú poskytnúť konferencii, Rade pre stabilizáciu a pridruženie pravidelne poskytovala podrobné písomné informácie o pokroku vo vykonávaní *acquis* a v posilňovaní svojich administratívnych kapacít.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti sa EÚ k tejto kapitole v prípade potreby vo vhodnom čase vráti.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora vo svojich rokovacích pozíciách AD 8/19 CONF-ME 1 a AD 14/26 CONF-ME 11 akceptuje *acquis* v rámci kapitoly 8 v podobe, v akej bolo účinné k 1. aprílu 2026. Ďalej berie na vedomie vyhlásenie Čiernej Hory, že bude pokračovať v procese zosúladiovania s *acquis* a že bude pripravená vykonávať ho odo dňa svojho pristúpenia k Európskej únii.

EÚ tiež pripomína, že v období od 1. apríla 2026 do ukončenia rokovaní sa môže prijať nové *acquis*.